

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Створення та впровадження системи управління якістю в організації є складним процесом, який вимагає багато часу та ресурсів і спрямований на постійне вдосконалення та вдосконалення діяльності. Зміст побудови системи управління якістю полягає у визначенні тих процесів, які залежать від якості виробленої продукції або наданих послуг. У розробці систем менеджменту якості є дві основні мети. Перша полягає в оптимізації роботи організації і, зокрема, у забезпеченні конкурентоспроможності продукції та послуг, що виробляються, і підвищенні ефективності виробництва. Друга мета - продемонструвати всім потенційним споживачам здатність завжди виробляти продукцію певного рівня якості, що відповідає всім їхнім вимогам і потребам.

Управління якістю - це фундаментальні принципи та ідеї, що лежать в основі структури та функціонування управління якістю. Принципи визначають механізм побудови системи управління якістю, допомагають зрозуміти ДСТУ ISO 9001-2016 та оцінити діючу систему управління. У практиці управління якістю використовуються, перш за все, організаційно-розпорядчі (адміністративні), інженерно-економічні та соціально-психологічні методи.

Важливим елементом створення системи управління якістю в організації є реалізація процесного підходу в її діяльності. «Процесний підхід» означає застосування системи процесів всередині організації та їх ідентифікацію, взаємодію та контроль для досягнення визначеного результату. Такий підхід передбачає перехід від функціональної моделі організації до інтеграції всіх операцій, спрямованих на задоволення потреб споживачів у якісній продукції.

Відповідно до вимог стандарту ISO 9001 при впровадженні систем управління якістю кожна організація повинна: визначити перелік і кількість процесів, необхідних для управління якістю; структурувати процеси, визначити порядок їх реалізації та взаємодії, визначити чіткі межі між процесами; визначити, хто відповідає за процес (власник процесу); сформулювати критерії та методи, необхідні для забезпечення ефективності процесів та ефективності управління ними; забезпечення наявності ресурсів та інформації, необхідних для підтримки функціонування та моніторингу цих процесів; контролювати, вимірювати та аналізувати ці процеси за допомогою попередньо визначених показників; проводити необхідні заходи для досягнення запланованих результатів і постійно вдосконалювати ці процеси.

Організація управління якістю передбачає встановлення вищим керівництвом компанії відповідних процедур управління та контролю залежно від обраної стратегії. До реалізації розробленої концепції залучається весь персонал підприємства, в тому числі працівники, яким необхідно розуміти цілі і завдання управління та підвищення якості продукції. Система управління якістю базується на сукупності певних стандартів – вимог до обсягу, якості та термінів надання послуг, встановлених нормативно-правовими актами. Стандарти містять перелік послуг, положення про процеси надання послуг тощо.

Серед існуючих і широко використовуваних методів забезпечення виробництва продукції чільне місце займає виробничо-технічний контроль якості. На підприємствах функції безпосереднього контролю якості окремих деталей і в цілому готової до використання продукції виконують відділи технічного контролю. Основним завданням технічного контролю є постійне забезпечення необхідного контролю якості, що фіксується в офіційних документах, шляхом безпосереднього огляду кожного виробу та цілеспрямованого впливу на умови та фактори, що його формують. Успішне вирішення цього завдання можливо при правильному виборі об'єктів і методів контролю якості. Об'єктами контролю повинні бути всі складові виробничої системи та її взаємопов'язані елементи, тобто входи (ресурси), сам процес виробництва, вихід (продукція).

Таким чином, основна перевага створення ефективної системи управління та забезпечення якості полягає в тому, що вона гарантує портфель замовлень виробника, тобто його виживання в умовах ринкових відносин і конкуренції. Також велике значення для виживання має зменшення обсягів і питомої ваги прихованого виробництва, пов'язаного з переробкою продукції, а також усунення вузьких місць. Тому фокус у боротьбі за ринки збуту зараз зміщується в бік якості продукції та послуг.

Список використаної літератури:

1. Сімкова Т. О., Кириченко А. І. Тенденції розвитку систем управління якістю підприємств України за рахунок впровадження світових стандартів. Економіка та суспільство. 2016. № 7. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/81.pdf.